

"ТАТКОТО ПРЕЖИВЕА ЗА ДА ГО ИСПРАТИ СИНОТ!"

"Тато ме носеше секаде, во град, да пополниме спортска прогноза, на пица, да купиме сок за брат ми. Кога го донесоа неговото тело многу чекавме, таму не можеа да влезат деца, но јас влегов. Ни го вратија мобилниот телефон, пасошот, 500 евра, 2.000 денари. Пиштолот не ни го вратија, иако сакав да го имам за спомен, да го закачам на сид", вели малиот Стефан.

"Со Аце се венчавме во 1996 година. На 25 јуни 1997 година се роди Стефан, а четири години подоцна, на 18 мај 2001 година - Андреј. Во брак бевме 7 години. Иако беше вработен во институција која сериозно бараше да ги извршува обврските, тој секогаш наоѓаше време, макар и на кратко, да биде со децата, да ги исполни нивните желби", се секава сопругата Билјана.

СТЕФАН, БИЛЈАНА И АНДРЕЈ

Пишува:
Жаклина МИТЕВСКА

Во скопското село Бардовци живее семејството на Аце Божиновски, човекот кој загина заедно со претседателот Борис Трајковски, при паѓањето на владиниот "кингер" на 26 февруари минатата година. На портата од куќата во која живееше Аце, нè дочека неговата мајка, Велика, завиена во црнина.

Влегуваме во тажниот дом, каде што само детските лудории на малиот Андреј ја менуваат траорната атмосфера. Тој има само 3,5 години, премногу е мал за да сфати што точно му се случило на неговото семејство. Но, постаариот брат Стефан - 7,5 години, многу добро знае што за овој дом значеше Аце, премногу добро се секава на својот татко, на нивните заеднички доживувања... Стефан е прво-

одделенче, а Андреј оди во градинката "Росица".

Разговорот го почнуваме со сопругата на загинатиот Аце, Билјана Божиновска.

"За Аце - вели таа - можат да кажат и да зборуваат оние на кои им веруваше и со кои градеше пријателски односи. Беше добар, искрен човек и чесно си ја вршеше својата работа. Професионално беше вработен во МВР по Секторот за обезбедување и од таа служба заминува како инспектор во придружба на првиот човек на РМ. Со Аце се венчавме во 1996 година. На 25 јуни 1997 година се роди Стефан, а четири години подоцна, на 18 мај 2001 година - Андреј. Во брак бевме 7 години. Иако беше вработен во институција која сериозно бараше да ги извршува своите обврски, тој секогаш наоѓаше време, макар и на кратко, да биде со децата, да ги исполни нивните желби. Во слободното време ги шеташе, ги носеше на пица, во парк, на купување. Не го сфаќаше тој дел од животот

само како обврска на родител, туку со децата беше другар. Загубата најмногу ја почувствува Стефан, кој многу беше поврзан со него. Едноставно, не можеше а во денот да не се слушнат и по неколку пати, да разменат мислења, да испланираат што ќе прават наредниот ден. Целосно им се посветуваше на децата, севкупно на семејството. Сакаше да им помогне на сите оние кои од него бараа помош, затоа многумина го помнат како искрен, добар, достоинствен човек. Беше личност која никој не може да ја замени во нашите животи. Неговите дела нема да бидат избришани од нашите мисли, од срцата, како личност тој останува да живее во нас".

БОЛКА

Нејзиниот сопруг работел во полициската станица во Карпош, но кога Борис Трајковски беше избран за претседател, Аце го преместиле да

работи во обезбедувањето во претседателовиот Кабинет.

"Претседателот - додава Билјана - по функција извршуваше задача на највисоко државно ниво, но тој човек имаше голема верба во мојот сопруг, и тие двајцата имаа изградено пријателски односи. Секогаш, на секое патување во Струмица, сакаше со него да оди и Аце. Претседателот велеше: 'ако не оди тој, не одам ни јас'. Со температура, кашлање, болен, Аце одеше со него. Во неделите попладне, 15 часот секогаш им беше термин кога играа фудбал, по што следуваа честење до доцните вечерни часови, до враќањето на претседателот во вилата на Водно. Тогаш Аце си доаѓаше дома. И ние како семејство имавме верба во Трајковски, го почитувавме не само затоа што Аце работеше на тоа работно место, туку Борис многу му помогна на ова семејство. Мислевме дека тој секогаш ќе ни остане пријател, па дури и ако повторно

не биде избран за претседател. Но, тој кобен 26 февруари не ги исполни нашите желби, така што засекогаш ќе остане со сеќавањето за сè што поминало, со голема тага и празнина во срцето и душата".

Билјана вели дека оваа една година од смртта на нејзиниот сопруг поминала тажно и болно, со денови и ноќи исполнети со потсетување на сè она што се случило во деновите кои заедно ги живееле. Аце им недостасува на сите, но најмногу на децата.

"Андреј е мал, но Стефан беше на возраст кога можеше да сфати што се случи, како над него да се урна планина, одеднаш го изгуби најдобриот пријател, другар. Требаше да помине време за тој психички да го надмине сè ова и да се вклучи во реалниот свет во кој треба да живее. Меѓутоа, споменот за неговиот татко секогаш ќе го носи во себе. Знаеме дека Аце загина со државна делегација, за татковината, тргна на пат за доброто на Македонија, но тие луѓе не стигнаа таму каде што тргнаа".

"ОВА Е МОБИЛНИОТ ТЕЛЕФОН НА ТАТО"

Семејството Божиновски се подготвувало оваа или најдоцна наредната година да се пресели во новата кука, на која се завршени најголемиот дел од работите. Аце имал

лева во сончеви зраци кои не се гаснат и вечно сјајат.

Од деветте семејства на трагично загинатите, во Мостар отпатуваа само членовите на четири. Сопругите на пилотите Марко Марковски и Бранко Ивановски, на дипломатот Миле Крстевски, а од семејството Трајковски во Мостар беше братот близнак на претседателот, Александар Трајковски.

"Судбината сакаше една брилијантна државничка животна кариера на најмладиот

ПОМЕН ЗА ЖРТВИТЕ

Со откривањена бронзена спомен - биста во Алејата на великаните на градските гробишта во Бутел, беше одбележана годишнината од смртта на претседателот Борис Трајковски, а пред гробот се поклониле неговите пријатели, претставници на државниот врв, на Армијата, делегација на Босна и Херцеговина, од дипломатскиот кор во државава.

Цвеќе на гробот на Трајковски положи и маратонецот Александар Голо, кој во негова чест трчаше од Мостар до Скопје. На Градските гробишта беа и неговите сограѓани, маратонците од Струмица, кои ја носеа штафетата за сеќавање на Трајковски.

На 25 февруари, во Мостар беше одржана комеморативна седница и откриено спомен-обележје на местото каде што лани на 26 февруари се урна владиниот авион, во кој беа претседателот и осуммина негови соработници, Димка Илкова-Бошковиќ, Ристо Блажевски, Анита Кришан-Лозаноска (советници во Кабинетот), Миле Крстевски (вработен во МНР), Борис Велинов, Аце Божиновски (обезбедување), Марко Марковски и Бранко Ивановски (пилоти).

"Навистина е тешко да се најдат зборови за утеха, со кои ќе се искаже загубата која сите ние ја чувствувавме во изминатата година од трагичната смрт на претседателот Борис Трајковски и на другите членови на делегацијата која патуваше со него", рече македонскиот премиер Владо Бучковски на комеморацијата во Домот на културата во Мостар.

На спомен-обележјето, во форма на камен блок, подигнато во чест на претседателот и неговиот осумчлен екипаж, се испишани имињата на сите загинати, а во средината е исцртано македонското знаме, кое се пре-

претседател во регионот да биде трагично прекината токму на тлото на земјата која ја ценеше и вистински ѝ помагаше на нејзиниот пат кон закрепнување, стабилизација и на патот кон Европа", истакна Борислав Паравац, претседавач на Претседателството на БиХ.

"Ние сме свесни за големата загуба која ја претрпеа членовите на овие семејства и целиот македонски народ. Затоа ние во БиХ, сакајќи да го зачуваме трајниот спомен на нашите македонски пријатели, денес сме овде и на ова место", нагласи Драган Човиќ, член на Претседателството на БиХ.

ВЕЛИКА И БОЖИН СО ВНУЦИТЕ

голем мерак за куќата, но не дочека во неа да проживее барем еден ден.

ИСЧЕКУВАЊЕ

Аце Божиновски е погребан во селото Бардовци.

"На годишниот помен за мојот сопруг очекувавме некој од државата да дојде, но никој од нив не се сети да го посети неговиот гроб, не му текна ниту цвеќе да испрати", зборува Билјана со солзи.

Со болка во душата, со плач во срцето, солзите постојано капат од очите на Ацевата мајка.

"Аце навистина беше син каков што треба синот да биде. Се гордеев со него. Во средата, на 25 февруари, дојде од Собранието на Република Македонија и ми рече: 'Денес не одиме за Мостар, затоа што авионот е на сервисирање, ќе одиме утре рано'. Потоа се врати во Собранието, а по завршувањето на обврските дојде дома на ручек. Бидејќи децата беа болни зборувавме да ги однесе на лекар, зошто утре оди на пат. Ме послуша. Тие се вратија околу 19 часот. Вечерта се договараа со Борис Велинов. Син ми му рече на Велинов да носат еден куфер за нивната гардероба, зашто ќе останат само еден ден, а освен тоа треба да го носат и куферот на претседателот. Утредента, како што ме замоли Аце, го разбудив во 15 до 5 часот, а

веќе во пет пред куќата го чекаше државниот цип. Додека можев, стоејќи на скалите, го гледав ципот како се оддалечува заедно со син ми. Сабјалето сопругот ми рече: 'Што направивме, се успавме!', јас гордо му реков - 'Аце веќе лета!'. Му велам на внучето да го вклучиме телевизорот за да видиме дали стигна авионот на претседателот. Во 10 часот на МТВ немаше вести, вклучивме Сител и што ќе видиме - авионот на претседателот се урнал. Писна и врисна нашата куќа. На портата веќе влегуваше народ. Околу 11-12 часот сфативме дека навистина ни се случи вистинска трагедија. Првите вести беа дека авионот се урнал 30 метри во некој дол покрај Мостар, дека е невреме и дека не можат да ги најдат луѓето од "кингерот", а истрагата ќе продолжи дури во утринските часови. Чекавме до вечерта, а утрито во 6 часот слушнавме дека знамињата во земјава се симнати на половина копје. Како можеше вечерта до 21 часот да не знаат каде се, а утрито да ги спуштат знамињата на половина копје? Како не можело таму да слета хеликоптер. Седум дена го чекав телото на мојот син. Кога го донесоа, трагедија, го чувавме 24 часа пред да го погребаме. Се чувствувам празно и сè гледам како од некаде, како да ќе дојде да го видам. Тешко ми е, сопругот е болен, има вгра-

дено седум бајпаса, а јас имам притисок 270. Но, маж ми постојано ми дава 'гајрет' на душата, децата на Аце да му ги одгледаме", се потсетува Велика.

Таа објаснува и како претседателот Трајковски му помогнал на нејзиниот сопруг.

"Го однесов сопругот на Кардиологија, по што му се јавив на син ми и му реков 'татко ти е готов'. Во тој момент Аце со претседателот се симнувал од вилата на Водно, но веднаш дојде. Ми рече: 'Мамо, тато ќе оди, но ме имаш мене'. Трајковски ни помогна, така што следниот ден мојот сопруг го подготвија за да го оперира Жан Митрев. Таткото преживеа за да го испрати синот. Го чував 33 години. Јас го разбудив за да оди на пат и не можам да се помирам со тоа", раскажува Велика.

Таткото на Аце, Божин Божиновски, вели:

"Тагата е голема и никогаш

но јас влегов. Ни ги вратија мобилниот телефон, пасошот, 500 евра, 2.000 денари. Пиштолот не ни го вратија, иако сакав да го имам за спомен, да го закачам на сид".

Велика зборува и за она што во нивната куќа се случило со годинашниот снег.

"Ги гледав децата како нивните родители ги возат со санките по снегот. А нашите деца, Ацевите синови, немаше кој да ги санка, дедо им е болен, а мајка им на работа. Така тие го испратија снегот, гледајќи го од прозорец".

Стефан и Андреј имаат многу работи, многу играчки, но секогаш најважна, најпосакувана, најомилена е таа која ја добиле од татко им, токму затоа што ги врзува со него и ги потсетува на него.

Баба Велика потсетува како на празникот Коледе, на Стефан му се паднала паричката и сега тој ќе биде кумот за 2006 година. Тогаш сосе-

ПРИЈАТЕЛИТЕ ЗАЕДНО И ВО СМРТТА

нема да мине. Сè додека гледам и додека срцето ми чука, јас нема да се помирам со оваа судбина. Да беше војна, ќе знаев дека свадба без месо не бидува, но ваква трагедија во мирно време...".

За својот татко проговори и синот Стефан.

"Ме носеше секаде, во град, да пополниме спортска прогноза, да купиме сок за брат ми. Кога го донесоа неговото тело многу чекавме, таму не можеа да влезат деца,

дите, собрани покрај огнот сред село, ја прашале Велика дали ќе може со музика да го прослават Стефановиот 'кмет со паричката.

"Срцето ќе ми пукнеше, но мајка сила има и им реков: 'Ако, Аце нè слуша од горе, од небото'. Утредента отидовме на неговиот гроб - да му ја соопштиме веста за кумството на Стефан. Што да правам, угоре високо, удоле длабоко, јас во средина, немам каде", завршува Велика.